

Dr. sc. Mihael Sobolevski, Životopis i selektivna bibliografija radova (u povodu 70. godišnjice rođenja i 45. godišnjice rada)

doktorsku disertaciju *Radnički pokret u Gorskem kotaru i Hrvatskom primorju 1919-1929.* na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zadru, Sveučilišta u Splitu.

Radio je u Institutu za historiju radničkog pokreta Hrvatske (1962.-1966.) na radnim mjestima od arhivskog pomoćnika do asistenta istraživača u Odjelu Narodnooslobodilačkog rata (NOR-a); Zavičajnom muzeju u Ogulinu (1967.-1974.) kao kustos, a od 1974. vršitelj dužnosti direktor muzeja i u Muzeju narodne revolucije u Rijeci (1975.-1976.) kao kustos. U desetogodišnjem bavljenju muzejском djelatnošću utemeljio je Zavičajni muzej u Ogulinu i utemeljio sve njegove mujezske zbirke (povjesna, arheološka, etnografska, spomen soba Ivane Brlić Mažuranić i Josipa Broza Tita), te razvio izdavačku djelatnost. U Rijeci je sa skupinom muzealaca radio u novosagrađenoj zgradi Muzeja narodne revolucije (danasa Muzeja Grada Rijeke) na stalnom muzejском postavu. Budući da se želio baviti isključivo znanstvenim radom na istraživanju suvremene hrvatske povijesti zaposlio se u Centru za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci (1967.-1989.) radeći na različitim mjestima: višeg stručnog suradnika, stručnog savjetnika, višeg znanstvenog suradnika i direktora (1983.-1988.). U tome razdoblju težište njegove znanstveno-istraživačke djelatnosti je na povijesti toga dijela zapadne Hrvatske od 1918. do 1945. godine. Od potkraj 1989. radio je na poslovima višeg znanstvenog suradnika u Institutu za historiju radničkoga pokreta Hrvatske u Zagrebu, uskoro preimenovanog u Institut za suvremenu povijest, a zatim u današnji Hrvatski institut za povijest. Tu je 28. lipnja 1991. bio izabran za vršitelja dužnosti poslovodnog organa Osnovne organizacije udruženog rada za znanstvena istraživanja, vršeći tu dužnost do reorganizacije Instituta sljedeće godine. Istodobno je od 1991. do umirovljenja potkraj 1998. godine

bio voditelj projekta: "Ljudski gubici Hrvatske u Drugom svjetskom ratu". Sada kao vanjski suradnik sudjeluje u radu na institutskom projektu voditelja dr. Marina Manina "Povijest Istre: sustavi, institucije, društvo i identitet u 19. i 20. stoljeću".

Teme istraživanja M. Sobolevskog su pojedini aspekti suvremene hrvatske povijesti s posebnim naglaskom na djelatnost političkih stranaka, istaknutih političara, povijesti hrvatskog iseljeništva, antifašističke borbe i napose istraživanja ljudskih gubitaka Hrvatske u Drugome svjetskom ratu (1941.-1945.), koje je objavio u svojim knjigama i brošurama, te u radovima u raznim časopisima i zbornicima (spomenimo samo: *Putovi revolucije, Dometi, Časopis za svremenu povijest, Nastava povijesti, Historija, Krčki zbornik, Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, Jadranski zbornik, Liburnijske teme, Senjski zbornik, Quaderni, Vinodolski zbornik i Pazinski memorijal*) te tisku, od kojih je desetak objavio u suautorstvu, dok je više njih prevedeno i objavljeno na stranim jezicima (talijanskom, engleskom, poljskom, češkom i slovačkom), a što se dijelom vidi i iz priložene bibliografije. No, pored ovih radova navedenih u bibliografiji M. Sobolevski objavio je još više od 200 stručno-popularnih članaka, feljtona, predgovora knjigama, prospkata, vodiča i sl., a koji su pretežno tiskani u *Novom listu* (Rijeka) i *Glasu Istre* (Pula), kalendarima ili pak kao posebne tiskovine (prospekti), što bi ubuduće trebalo popisati i objaviti u cjelini. Neki od ovih radova potpisani su inicijalima, pseudonimom ili su nepotpisani.

M. Sobolevski sudjelovao je na sedamdesetak znanstvenih ili stručnih skupova širom Hrvatske i u inozemstvu, bio recenzent stotinjak monografija, zbornika, studija i članaka, te bio član nekoliko povjerenaštava za obranu doktorskih disertacija ili magisterija iz razdoblja hrvatske povijesti 1918.-1945., prvenstveno na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Uredio je niz knjiga i radio u nekoliko uredništava, a između ostalog bio je glavni urednik *Jadranskog zbornika* (1986.-1991., 1997.), sv. 13, 14, i 17, u uredništvu časopisa *Historija* (1979.-1984.) i *Dometa* (1989.-1992.).

M. Sobolevski aktivno je radio u stručnim društvima povjesničara i muzealaca. Godine 1960. osnovao je podružnicu Povijesnog društva Hrvatske na Odsjeku za povijest na Filozofском fakultetu u Zagrebu i bio njezin predsjednik do 1962. godine. Podružnica je okupljala studente povijesti i bila je po broju članova druga u Hrvatskoj (do 70 članova), te je u to vrijeme bio kooptiran i u odbor Povijesnog društva Hrvatske. Za vrijeme bavljenja muzejskom djelatnošću bio je član Muzejskog društva Hrvatske, a od 1977. godine je aktivan u Povijesnom društvu Rijeke. Kao predsjednik Vijeća davalaca usluga Republike samoupravne zajednice u kulturi Hrvatske (1975.-1977.) posebno se zalagao za financiranje ustanova u kulturi, njihovih programa i zaštiti sveopće kulturne baštine Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske u travnju 2001. imenovala ga je za člana Znanstvenog savjeta za praćenje projekata Domovinskog rata (do 2003.).

M. Sobolevski je za svoj stručni i znanstveni rad dobio više javnih priznaja, a 1980. odlikovan je Ordenom zasluga za narod sa srebrenom zvijezdom.

I ovaj kratki životopis te priložena selektivna bibliografija od 22 objavljene knjige i brošure, 112 studija i članaka te više od 70 drugih priloga M. Sobo-

levskog pokazuju svu širinu i dubinu njegovog znanstvenog angažmana. Oni pokazuju kako je riječ o savjesnom, marljivom, plodotvornom i kvalitetnom znanstveniku povjesničaru, samoprijegornom istraživaču i obrađivaču najnovije vrlo složene problematike hrvatske povijesti 20. stoljeća koji ga stavljuju u red istaknutih hrvatskih povjesničara. On je jedan od vrhunskih poznavatelja hrvatske povijesti između dva svjetska rata te tijekom Drugoga svjetskoga rata, o čemu je svojim vrijednim znanstvenim djelima dao značajan i trajan doprinos hrvatskoj historiografiji zalažući se za uporno istraživanje i kritičko vrednovanje arhivskog gradiva te njegovo interpretiranje u procesu općih povijesnih zbivanja, doprinoseći tako što objektivnijem pisanju naše povijesti. Istaknuo bih samo njegov angažman kao voditelja projekta: "Ljudski gubici Hrvatske u Drugom svjetskom ratu", na kojem sam i ja sa još troje kolega sudjelovao, gdje se zalagao da se prešućena istina o svim žrtvama rata, bez obzira na njihovu nacionalnu, vjersku, političku i inu pripadnost, osobnom identifikacijom na osnovu svih arhivskih vrela utvrdi i objavi, o čemu je objavio nekoliko radova. U tom sklopu istraživali smo i žrtve koje je prouzročio četnički pokret tijekom rata 1941.-1945. u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, što je rezultiralo sa tri obranjene doktorske disertacije (pokojnog dr. Slobodan Žarić, dr. Igor Graovac i dr. Zdravko Dizdar) te više radova na tu problematiku prvenstveno M. Sobolevskog i njegovom knjigom (u suautorstvu sa mnom): *Prešućivani četnički zločini u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini 1941.-1945.* (Zagreb, 1999.).

Želim istaknuti kako je M. Sobolevski kao iskren prijatelj i plemenit čovjek uvijek bio dobronamjeran i spreman svima svesrdno pomoći te je to i činio, posebice mlađim kolegama, lijepom riječju, savjetom i primjerom, nesebično dijeleći svoje spoznaje i rezultate svojih istraživanja. Svojim primjerom strpljivo istraživača povijesnih vrela i njihovom kritičkom znanstvenom obradom, što je prezentirao u knjigama i radovima, zatim svojim bogatim iskustvom, svojom smirenošću, strpljivošću, razboritošću te spremnošću na otvorenu i konstruktivnu suradnju i pomoći uz međusobno uvažavanje, zatim skladan i uspješan timski rad bio je i sada je inspirativan primjer, kako nama koji smo imali priliku s njime surađivati, tako i sadašnjim mlađim kolegicama i kolegama povjesničarima, zbog čega je bio i sada je vrlo cijenjen i poštovan. Zato će i ova iako selektivna bibliografija M. Sobolevskog, koja se ovdje prilaže, sasvim sigurno biti od koristi budućim istraživačima najnovije hrvatske povijesti s ciljem dalnjih istraživanja ili revalorizacije tih i sličnih tema. Budućim znanstvenim istraživačima skratit će se put lutanja kroz dio bogate hrvatske historiografske bibliografije.

M. Sobolevski živi u Rijeci sa suprugom Nadom (rođ. Mršić), profesoricom povijesti i filozofije, te imaju sina Stašu, profesora pedagogije. I dalje strpljivo istražuje i obrađuje teme većinom iz povijesti Istre, Rijeke, Hrvatskog primorja, Gorskog kotara i Like u razdoblju od 1918. do 1945. koje objavljuje većinom u tamošnjim časopisima, zbornicima te tisku, ali i šire teme iz tog razdoblja hrvatske povijesti. Poželimo mu zato dobro zdravlje, daljnja istraživanja i još puno novih radova.

ZDRAVKO DIZDAR

Selektivna bibliografija radova dr. sc. Mihaela Sobolevskog

Knjige i brošure:

1. *Ogulinski proces Josipu Brozu 1927.*, Općinski odbor SUBNOR-a Ogulin, Ogulin 1968. (83 str.).
2. *Drežnica 1941.*, Općinski odbor SUBNOR-a Ogulin, Ogulin 1970. (100 str.).
3. *Partizanska Drežnica*, Zavičajni muzej Ogulin, Ogulin 1971. (31 str.)
4. *Ogulin u radničkom pokretu i NOB*, Historijski arhiv u Karlovcu, Karlovac 1971. (167 str.), (suautorstvo sa Slavkom Magdićem).
5. *Tito u Kraljevici i Ogulinu*, Zavičajni muzej pri Općinskom odboru SUBNOR-a Ogulin, Ogulin 1972. (69 str.), (suautorstvo s Vinkom Antićem).
6. *Božo Vidas Vuk (Prilozi za biografiju)*, Odbor za proslavu 30-godišnjice oslobođenja općine Rijeka i dr., Rijeka 1975. (116 str.).
7. *Ogulinski proces Josipu Brozu*, "August Cesarec", Zagreb 1976. (99 str.).
8. *Vladimir Čopić 1891-1939*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rijeka 1976. (33 str.).
9. *Bombaški proces Josipu Brozu*, "August Cesarec", Zagreb 1977. (147 str.).
10. *Divizijske novine 13. primorsko-goranske udarne divizije. Izbor članaka*. Muzej narodne revolucije Rijeka, Rijeka 1978. (254 str.).
11. *Goranke, Istranke, Primorke u NOB. Izbor iz glasila AFŽ*, Muzej narodne revolucije Rijeka, Rijeka 1978. (151 str.), (suautorstvo s Antonom Gironom).
12. *Il partito comunista di Fiume (1921.-1924.)*, Centro di ricerche storiche-Rovigno i Centar za historiju radničkog pokreta Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara -Rijeka, Fiume-Rovigno 1981.(47 str.), (u suautorstvu s Lucianom Giuricinom).
13. *Il partito comunista di Fiume 1921.-1924. Komunistička partija Rijeke. Documenti-Građa*, Centro di ricerche storiche-Rovigno i Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara-Rijeka, 1982. (bez oznake mjesta izdavanja), (249 str.), (u suautorstvu s Lucianom Giuricinom).
14. *Tito na Rabu. Tito on the Island of Rab*, Skupština općine Rab i Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara-Rijeka, Zagreb 1983.(24 str.), (Fotografije Frane Pičuljana i Frane Morića,str. 25-79.).
15. *3. maj*, Složena organizacija udruženog rada brodograđevne industrije Rijeka, SOUR brodograđevna industrija "3. maj" Rijeka i Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1984. (392 str.), (u suautorstvu s Julijem Bujan i dr.).

16. *Komunistički pokret u Gorskem kotaru i Hrvatskom primorju 1919-1929.*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1985. (216 str.).
17. *Revolucionarni radnički pokret na delničkom području 1920-1940. Izbor iz građe*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara-Rijeka i Općinski komitet SKH Delnice, Rijeka-Delnice 1986. (303 str.).
18. *Drežnički borac i Drugarica*, Spomen područje Partizanska Drežnica, Partizanska Drežnica 1988.(71 str.), (u suautorstvu s Ivanom Tironi).
19. *Povijest Rijeke*, Skupština općine Rijeka i Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1988., (II. izdanje 1989.), (510 str.), (autorstvo supotpisuju Vinko Antić i dr.).
20. *Sindikalni pokret u općini Rijeka do 1941. godine*, Općinsko vijeće Saveza sindikata Hrvatske-Rijeka, Rijeka 1990. (200 str.), (u suautorstvu s Ljubinkom Karpowic).
21. *Prešućivani četnički zločini u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini 1941-1945.*, Hrvatski institut za povijest i Dom i svijet, Zagreb 1999. (790 str.), (u suautorstvu sa Zdravkom Dizdarom)
22. *Le vittime di nazionalita italiana a Fiume e dintorni(1939-1947). Žrtve talijanske nacionalnosti u Rijeci i okolici(1939-1947.)*, Ministero per i beni e le attivita culturali, Direzioni generale per gli archivi-Roma 2002. (702 str.), (u suautorstvu i uredništvu s Amletom Ballarini).

Studije i članci:

1. "Pregled sistema narodne vlasti u Hrvatskoj 1941-1943. g.", *Putovi revolucije*, Zagreb 1963, I, 1-2, 103-173.(suautorstvo s Marijanom Rastićem i dr.).
2. "Nacionalne manjine Jugoslavije i Pregled istorije Saveza komunista Jugoslavije", *Putovi revolucije*, Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske, Zagreb 1964, II, 3-4, 330.-331.
3. "Šta je sporno u odnosima između crkve i države u Poljskoj?", *Međunarodna politika*, Beograd, 1966, XVII, 387. 16. V, 14.-15.
4. "Jedinstvena narodnooslobodilačka fronta u Slavoniji 1941-1945. godine", *Slavonija u NOB*, Historijski institut Slavonije, Slavonski Brod 1966, 136.-140.
5. "Prvi opći izbori za narodnooslobodilačke odbore na oslobođenim područjima Hrvatske/XII 1942-III 1943)", *Prvo zasjedanje AVNOJA*, Bihać 1966, 151.-158.
6. "Prilog pitanju organizacionog razvitka JNOF Hrvatske 1944-1945", *Putovi revolucije*, Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske, Zagreb 1967, V, 9, 94.-110.
7. "Narodni front u Hrvatskoj", *Narodni front i komunisti 1938-1945.*, Institut za savremenu istoriju u Beogradu, Beograd, Prag, Varšava 1968, 542-548. (Iste godine članak objavljen u zborniku u Varšavi na poljskom jeziku i u Pragu na češkom jeziku).

8. "Prilog razvitku Komunističke partije Jugoslavije na području kotara Ogulin od 1920. do travnja 1941.", *Djelatnost KPJ do aprila 1941. na području Karlovca, Korduna, Like i Pokuplja*, Historijski arhiv u Karlovcu, Karlovac 1969, I, 399.-423.
9. "Ogulinska gimnazija 1919-1969", *Pedeset godina gimnazije u Ogulinu*, Gimnazija "Đuro Kosanović" u Ogulinu, Ogulin 1969, 9.-35. (u suautorstvu s Ilijom Drakulićem i Spasom Vorkapićem).
10. "Ogulinski proces 1927. Josipu Brozu i grupi komunista i simpatizera KPJ iz Hrvatskog primorja", *Radnički pokret Hrvatskog primorja, Gorskog kotara i Istre 1919-1941.*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rijeka 1970, 613-625.
11. "Ustanak na dijelu kotara Ogulin 1941 i početkom 1942 godine", *Prva godina narodnooslobodilačkog rata na području Karlovca, Gline, Like, Gorskog kotara, Pokuplja i Žumberka*, Historijski arhiv u Karlovcu, Karlovac 1971, III, 909.-936.
12. "Radnički pokretu Gorskem kotaru 1918-1929.", *Gorski kotar u radničkom pokretu i NOB*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rijeka 1974, 85.-125.
13. "Kulturno-prosvjetni rad u Trinaestoj primorsko-goranskoj diviziji", *Dometi*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1975, VIII, 5-7, 163.-168.
14. "Prilog o sindikalnom pokretu Punta", *Krčki zbornik*, Povjesno društvo otoka Krka i Savez povijesnih društava Hrvatske, Krk 1976., VII, 167.-170.
15. "Radnički pokret u Plaščanskoj dolini do travnja 1941. godine", *Plaščanska dolina i okolica u NOR-u*, Historijski arhiv u Karlovcu, Karlovac 1976, 40.-57.
16. "Rijeka i riječko područje u radničkom pokretu do kraja 1918. godine", *Dometi*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1976., IX, 8-10, 105.-114.
17. "Revolucionarni radnički pokret u Rijeci i riječkom području od 1919. do 1929. godine", *Dometi*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1976., IX, 8-10, 115.-130.
18. "Vladimir Čopić u revolucionarnom radničkom pokretu Hrvatskog primorja", *Vladimir Čopić. Život i djelo*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rijeka 1978., 211.-220.
19. "Sudski procesi Josipu Brozu", *Nastava povijesti*, Časopis društva historičara Jugoslavije, Zagreb 1977., 3-4, 152.-160.
20. "Kulturno-prosvjetni rad u Trinaestoj primorsko-goranskoj diviziji u toku NOR-a", *Historija*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara, Rijeka 1978., I, 1, 123.-143.

21. "Organizacioni razvitak i rad JNOF-a na području Opatije 1944-1945.", *Liburnijske teme*, Katedra Čakavskog sabora Opatija, Opatija 1978, 3, 65.-70.
22. "Komunistička partija u Senju i Jurjevu na izborima 1920. godine", *Senjski zbornik*, Gradski muzej i Senjsko muzejsko društvo Senj, Senj 1976.-1979., VII, 59.-72.
23. "Iz povijesti sindikalnog organiziranja bakarskih lučkih radnika u međuratnom razdoblju", *Dvjesto godina osnovne škole Bakar*, Osnovna škola Bakar, Bakar 1979., 121.-128.
24. "KPJ na izborima za Ustavotvornu skupštinu u Hrvatskom primorju", *Dometi*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1979., XII, 7-9., 51.-58.
25. "Ivan Dujmić Barba u revolucionarnom radničkom pokretu između dva svjetska rata (Prilog za biografiju)", *Historija*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rijeka 1979.,II, 2, 213.-227.
26. "Osnivanje Komunističke partije Rijeke 1921.", *Časopis za suvremenu povijest*, Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske, Zagreb 1979., XI, 2-3 (30-31), 89.-101.
27. "Sindikalna djelatnost Josipa Broza u kraljevičkom brodogradilištu 1925-1926. godine", *Tito, radnička klasa i sindikati*, Radnička štampa, Beograd 1979., 190.-198.
28. "Komunistički pokret u Gorskem kotaru i Hrvatskom primorju 1919-1929.", *Savez komunista Jugoslavije 1919. – Istra, Hrvatsko primorje, Gorski kotar*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rijeka 1980., 29.-47.
29. "Komunistička partija Rijeke-sekcija Treće internationale 1921-1924. godine", *Isto*, 48.-62.
30. "Komunistički pokret u Gorskem kotaru od 1929. do 1941. godine", *Isto*, 101-118.
31. "Memorijalni prostori posvećeni Josipu Brozu u Ogulinu i Bakru", *Informatica museologica*, Muzejski dokumentacioni centar u Zagrebu, Zagreb 1980., 4, 6.-17.
32. "Vladimir Ćopić nel movimento rivoluzionario operaio del Litorale croato", *Quaderni*, Centro di ricerche storiche-Rovigno, Rovigno 1978-1981., V, 363.-374.
33. "Delnice između dva svjetska rata", *Delnice 1481-1981.*, Mjesna zajednica Delnice i Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara Rijeka, Delnice 1981., 27.-48.
34. "Grobinština između dva svjetska rata", *Grobinština u radničkom pokretu i revoluciji*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rijeka 1981., 23.-56.
35. "SRPJ(k) na općinskim izborima u Gorskem kotaru 1920. godine", *Komunisti na općinskim izborima 1920.*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rijeka 1981., 41.-47.

36. "Rad komunista u Općinskom odboru Kraljevice 1920-1923. godine", *Isto*, 91.-96.
37. "Prvi opći izbori za NOO-e u Slavoniji (prosinac 1942. - svibanj 1943)", *Razvoj narodne vlasti u Slavoniji i Baranji 1941-1945*, Historijski institut Slavonije i Baranje u Slavonskom Brodu i dr., Slavonski Brod 1981., 123.-134.
38. "Revolucionarni radnički pokret u Kraljevici 1919-1941.", *Radnički pokret na riječkom području 1918-1941.*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci i Općinska konferencija SKH Rijeka, Rijeka 1982., 17.-42.
39. "Antifašističke demonstracije u Sušaku 1938.godine", *Isto*, 167.-176. (u suautorstvu s Višnjom Basta).
40. "L'eroe Božo Vidas-Vuk vittima della dittatura monarco-fascista", *Quaderni*, Centro di ricerche storiche-Rovigno, Rovigno 1981-1982., VI, 369.-379.
41. "Sindikalni pokret u kotaru Senj u međuratnom razdoblju", *Senjski zbornik*, Gradski muzej Senj i Senjsko muzejsko društvo, Senj 1981-1982., IX, 221.-230.
42. "Drežnica između dva svjetska rata", *Partizanska Drežnica*, Historijski arhiv u Karlovcu, Karlovac 1982., 49.-75. (u suautorstvu s Lakom Ivo-ševićem).
43. "Španjolski borci. Oskar Juranić", *Bašćansko područje u NOB-u*, Mjesna konferencija i organizacija SSRNH i SUBNOR-a Baška i dr., Krk 1982., 345.-349.
44. "Radnički pokret na otoku Krku u razdoblju od 1919. do 1933. godine", *Krčki zbornik*, Povjesno društvo otoka Krka, Krk 1983., 12, 55.-64.
45. "Sindikalni pokret u Vinodolu u razdoblju 1934-1941. godine", Koordinacioni odbor za njegovanje i razvijanje tradicija NOB-a i socijalističke revolucije, *Vinodolski zbornik*, Crikvenica 1983., 3, 243.-261.
46. "Filip Filipović u Hrvatskom primorju 1921. godine", *Filip Filipović. Revolucionarna misao i delo*, Institut za suvremenu istoriju u Beogradu, Beograd 1983., 209.-215. (u suautorstvu s Vinkom Antićem).
47. "Štampa 13.primorsko-goranske udarne divizije", *Štampa u NOB. Istra, Hrvatsko primorje, Gorski kotar*, Novi list u Rijeci, Glas Istre u Puli i dr., Rijeka 1983., 89.-93.
48. "Osnivanje podružnice Saveza lučkih i obalskih radnika Jugoslavije u Senju 1936. godine", *Senjski zbornik*, Gradski muzej Senj i Senjsko muzejsko društvo, Senj 1984., 10-11, 261.-263.
49. "Osnivanje i djelatnost Nezavisne radničke partije Jugoslavije u Gorskem kotaru i Hrvatskom primorju", *Historija*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rijeka 1982-1984., V, 5, 145.-173.
50. "Revolucionarni radnički pokret na riječkom području uoči travanj-skog rata 1941.godine", *Prva godina NOB-a na riječkom području*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i

- Gorskog kotara u Rijeci i Općinski komitet SKH Rijeka, Rijeka 1984., 17.-25.
51. "Prilog o organizacionom razvitku JNOF-a u Istri 1944-1945. godine", *Pazinski memorijal*, Katedra čakavskog sabora Pazin, Pazin 1984., XIII, 397.-402.
52. "Štrajk lučkih radnika Sušaka 1937. godine", *Pomorski zbornik*, Savez društava za proučavanje i unapređivanje pomorstva Jugoslavije u Rijeci, Rijeka 1984., XXII, 537.-547.
53. "Komunistički pokret u Sušaku i Rijeci između dvaju svjetskih ratova", *Prilozi za povijest Rijeke i Opatije*, Društvo arhivskih radnika Zajednice općina Rijeka-Pazin i Povjesno društvo Rijeka, Opatija-Rijeka 1985., 21.-25.
54. "La costituzione e l'attività del Partito operaio indipendente della Jugoslavia nel Gorski kotar e nel Litorale Croato", *Quaderni*, Centro di ricerche storiche-Rovigno, Rovigno 1984-1985., VIII, 157.-179.
55. "Otok Rab u radničkom pokretu između dva svjetska rata", *Otok Rab u radničkom pokretu i NOB*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci i Skupština općine Rab, Rijeka-Rab 1985., 57.-144.
56. "Radnički pokret na području Čabre između dva svjetska rata", *Čabarski kraj u radničkom pokretu i NOB*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci i Društveno-političke organizacije Općine Čabar, Rijeka-Čabar 1985., 43.-79.
57. "Revolucionarna stremljenja stanovnika Fužina, Liča i Vrata između dvaju svjetskih ratova", *Fužine*, Odbor za proslavu 200-godišnjice škole Fužine, Mjesna zajednica Fužine i Izdavački centar Rijeka, Fužine 1985., 235.-240.
58. "Il fondo memorialistico del Centro della storia del movimento operaio della guerra popolare di liberazione dell'Istria, del Litorale croato e del Gorski kotar", *La Battana*, EDIT Fiume, Fiume 1986., XXIII, 79, 21.-23.
59. "Savez komunističke omladine Jugoslavije u Gorskem kotaru i Hrvatskom primorju između dva svjetska rata", *Dometi*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1986., XIX, 7-8-9, 11.-16.
60. "Mate Depope", *Otok Krk zapadni dio*, Povjesno društvo otoka Krka, Krk 1986., 93.-94.
61. "Ivan Linardić Klarić", *Isto*, 95.-98.
62. "Konzultirati dopunske izvore" (o logoru u Jasenovcu), *Naše teme*, Centar CK SKH za idejno-teorijski rad "Vladimir Bakarić", Zagreb 1986., XXX, 9, 1281.-1287.
63. "Ekonomski i politički kretanja na otoku Rabu između dvaju svjetskih ratova", *Rapski zbornik*, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti i Skupština općine Rab, Zagreb 1987., 477.-480.

64. "Moša Pijade i narodnooslobodilački pokret u Hrvatskoj", *Moša Pijade*, Institut za savremenu istoriju i NIRO "Književne novine", Beograd 1987., 225.-230.
65. "Razvitak i djelatnost JNOF-a na Poreštini 1944-1945. godine", *Zbornik Poreštine*, Narodno sveučilište Poreč i Zavičajni muzej Poreštine, Poreč 1987., 2, 298.-303.
66. "Prosvjetni i kulturni rad u jedinicama Korpusa NOVJ", *Prvi korpus NOV Hrvatske*, Historijski arhiv u Karlovcu, Karlovac 1987., 509.-522.
67. "Talijanski koncentracioni logor u Lovranu 1941-1943. godine", *Liburnijske teme*, Katedra Čakavskog sabora u Opatiji i Turističko društvo Lovran, Opatija 1987., 6, 115.-121.
68. "Revolucionarna djelatnost Josipa Juge Šuljića", *Josip Juge Šuljić, Pjesnička djela*, Skupština općine Rab, Općinska konferencija SSRNH Rab i Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rab-Rijeka 1988., 271.-293. (u suautorstvu s Josipom Vidasom).
69. "Prilog o iseljavanju s područja kotara Crikvenica u razdoblju 1901. do 1914. godine", *Vinodolski zbornik*, Koordinacioni odbor za njegovanje i razvijanje tradicija NOB i socijalističke revolucije i SIZ u oblasti kulture Općine Crikvenica, Crikvenica 1988., V, 95.-102.
70. "Razvoj i djelatnost Jedinstvenog narodnooslobodilačkog fronta na području kotara Buzet 1944-1945. godine", *Buzetski zbornik*, Općinska konferencija SSRN i Katedra Čakavskog sabora Buzet, Buzet 1989., 13, 55.-62.
71. "Istrani i Riječani u internacionalnim brigadama u Španjolskoj 1936-1939.", *Španjolska 1936-1939.*, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti i Globus, Zagreb 1989., 357.-363.
72. "Reformistički radnički pokret u Gorskem kotaru i Hrvatskom primorju 1921-1928. godine", *Jadranski zbornik*, Povijesno društvo Istre u Puli i Povijesno društvo Rijeka, Pula-Rijeka 1989., 13, 169.-188.
73. "Hrabri umiru uspravno (Prilog za biografiju Nede Knific)", *Senjski zbornik. Spomenica senjskog srednjeg školstva*, Centar odgoja i usmjerrenog obrazovanja "Vladimir Ćopić" -Senj, Senjsko muzejsko društvo i Gradska muzeja, Senj 1989., XVI, 16, 207.-214.
74. "Prvi kongres Saveza jugoslavenskih pomoraca (Bakar, 28, 29. i 30. srpnja 1922. godine)", *Dometi*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1989., XXII, 10, 667.-674.
75. "Razvoj radničkog pokreta na otocima Krku, Rabu i Pagu u razdoblju između dva svjetska rata", *Pazinski memorijal*, Katedra Čakavskog sabora Pazin, Pazin 1990., 21, 115.-122.
76. "Organizacijski razvoj i djelatnost narodne vlasti (NOO-a) u Hrvatskom primorju, Gorskem kotaru i Istri u razdoblju između Prvog i Trećeg zasjedanja ZAVNOH-a (lipanj 1943.-svibanj 1944.)", *ZAVNOH 1943.-1944.*, Historijski arhiv u Karlovcu i Institut za suvremenu povijest u Zagrebu, Karlovac 1990., 22, 87.-104.

77. "Završne operacije za oslobođenje otoka Cresa i Lošinja i prvi dani života na oslobođenim otocima", *Dometi*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1990., XXIII, 10, 705.-714.
78. "Komunistički pokret u Hrvatskoj na područjima pod talijanskom okupacijom i u granicama Italije 1919-1941.", *Časopis za suvremenu povijest*, Institut za suvremenu povijest, Zagreb 1990., XXII, 3, 39.-56.
79. "Osnivanje mjesnih odbora Narodnog vijeća Slovenaca, Hrvata i Srba u kotaru Crikvenica 1918. godine", *Vinodolski zbornik*, Skupština općine Crikvenica i Samoupravna interesna zajednica u oblasti kulture Općine Crikvenica, Crikvenica 1991., VI, 117.-122.
80. "Prilog povijesti otoka Paga između dvaju svjetskih ratova s posebnim osvrtom na radnički pokret", *Jadranski zbornik*, Povjesno društvo Istre u Puli i Povjesno društvo Rijeka, Pula-Rijeka 1991., 14, 135.-159.
81. "Prilog metodologiji istraživanja stvarnih ljudskih gubitaka Hrvatske u tijeku drugoga svjetskog rata", *Časopis za suvremenu povijest*, Institut za suvremenu povijest, Zagreb 1992., XXIV, 1, 177.-202.
82. "Žrtve četničkog terora na području općine Senj u tijeku drugoga svjetskog rata", *Senjski zbornik*, Gradska muzejska zbirka Senj i Senjsko muzejsko društvo, Senj 1992., XIX, 19, 109.-115.
83. "Danilo Klen o talijanskoj okupaciji i fašističkom teroru u Istri i na kvarnerskim otocima između dvaju svjetskih ratova", *Život i djelo dr. Danila Klena (1910.-1990.)*, Historijski arhiv Rijeka, Rijeka 1993., 87.-89.
84. "Između Jasenovca i Bleiburga", *Erasmus*, Erasmus Gilda, Zagreb 1993., 4, 42.-47.
85. "Prešaćena istina - žrtve rata na području bivše Jugoslavije 1941-1945. prema popisu iz 1964. godine", *Časopis za suvremenu povijest*, Institut za suvremenu povijest, Zagreb 1993., XXV, 2-3, 87.-114.
86. "Prilog istraživanju zločina četničkog pokreta u Lici u drugom svjetskom ratu", *Senjski zbornik*, Gradska muzejska zbirka Senj i Senjsko muzejsko društvo, Senj 1994., XXI, 21, 271.-290.
87. "Ljudski gubitci otoka Krka u Drugom svjetskom ratu (1941.-1945.), *Krčki kalendar* 1995, "Glosa d.d.", Rijeka, Krk 1995., 64.-67.
88. "Gospodarsko stanje na području kotara Sušak od kraja 19. stoljeća do Drugog svjetskog rata s posebnim osvrtom na iseljeništvo s područja bivše općine Hreljin", *Bakarski zbornik*, Općina Bakar, Bakar 1995., 77.-86.
89. "Uloga četnika u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj", *Časopis za suvremenu povijest*, Institut za suvremenu povijest, Zagreb 1995., XXVII, 3, 475.-487.
90. "Židovi u kompleksu koncentracijskog logora Jasenovac", *Antisemitizam, holokaust, anti-fasizam*, Židovska općina Zagreb, Zagreb 1996., 104.-119.
91. "Jews in the Jasenovac Group of Concentration Camps", *Anti-Semitism Holocaust, Antifascism*, Zagreb, Jewish Community, Zagreb 1997., 102.-116.

92. "Zagrebačka židovska općina 1941. do 1945. godine", *Dva stoljeća povijesti i kulture Židova u Zagrebu i Hrvatskoj*, Židovska općina Zagreb, Zagreb 1998., 28.-46.
93. "Hapšenje 165 židovskih omladinaca u Zagrebu u svibnju 1941. godine", *Novi Omanut*, Kulturno društvo "Miroslav Šalom Freiberger", Zagreb, studeni-prosinac 1998./5759, 31, 6.-9. (u suautorstvu s Narcisom Lengel-Krizman).
94. "Egzodus Hrvata iz Rijeke u vrijeme D Annunzijeve vladavine (rujan 1919.-siječanj 1921.), *Rijeka*, Povjesno društvo Rijeka, Rijeka 1998.-1999., IV, 1-2, 67.-86.
95. "Nacionalne manjine u Kraljevini Jugoslaviji", *Dijalog povjesničara-istoričara*, Zaklada Friedrich-Naumann, Zagreb 2000., 2, 396.-410.
96. "Zločini četničkog pokreta u Hrvatskoj u Drugom svjetskom ratu", *Rijeka*, Povjesno društvo Rijeka, Rijeka 2000., V, 1-2, 21.-32.
97. "Savezničko bombardiranje Rijeke zrakoplovima u Drugom svjetskom ratu (od siječnja 1944. godine do travnja 1945. godine)", *Sveti Vid*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 2000., V, 159.-173.
98. "Radnički pokret Rijeke u prvoj polovini XX. stoljeća", *Rijeka u stoljeću velikih promjena. Fiume nel secolo dei grandi mutamenti*, Edit Rijeka, Rijeka-Fiume 2001., 126.-131.
99. "D'Annunzijeva vladavina u Rijeci (rujan 1919.-siječanj 1921.) - prvi egzodus Hrvata", *Talijanska uprava i egzodus Hrvata 1918-1943.*, Hrvatski institut za povijest i Društvo "Egzodus istarskih Hrvata", Zagreb 2001., 287.-299.
100. "Naputak načelnstva (glavarstva) općine Kastav iz 1896. godine o djelatnosti župana i vladanja građana (občinara)", *Zbornik Kastavštine*, Grad Kastav, Kastav 2001., IX, 41.-55.
101. "Poljska nacionalna manjina u Jugoslaviji tijekom Drugog svjetskog rata", *Dijalog povjesničara-istoričara*, Zaklada Friedrich-Naumann, Zagreb 2001., 3, 371.-388.
102. "Ljudski gubici grada Rijeke od sredine 1940. do potkraj 1945. godine", *Dijalog povjesničara-istoričara*, Zaklada Friedrich-Naumann, Zagreb 2001., 4, 509.-523.
103. "Stvarni ljudski gubici na području grada Rijeke u Drugom svjetskom ratu", *Sveti Vid*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 2002., VII, 85.-110.
104. "Osnivanje Povjesnog društva Hrvatske - Podružnice u Rijeci i njezino značenje", *Rijeka*, Povjesno društvo Rijeka, Rijeka 2002., VII, 1-2, 21.-30.
105. "Bombardiranje Senja zrakoplovima u Drugom svjetskom ratu", *Senjski zbornik*, Senjsko muzejsko društvo i Gradski muzej Senj, Senj 2003., XXX, 30, 363.-376.
106. "Židovi na Sušaku u vrijeme Drugoga svjetskoga rata", *Sveti Vid*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 2004., IX, 87.-126.

107. "Pljačka i teror Dinarske četničke divizije na području općine Krivi Put 28. i 29. prosinca 1944.", *Senjski zbornik*, Senjsko muzejsko društvo i Gradska muzej Senj, Senj 2004., XXXI, 31, 95.-114.
108. "Dnevnik Milojke Mezorane-sušačke Anne Frank", *Sveti Vid*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 2006., XI, 151.-188.
109. "Organizacija i djelovanje ogranka 'Seljačkog kola' u kotarevima Ogulin i Vrbovsko od 1937 do 1941. godine", *Časopis za suvremenu povijest*, Hrvatski institut za povijest, Zagreb 2006., XXXVIII, 3, 967.-982.
110. "I bombardamenti aerei anglo-americani su Fiume nella seconda guerra mondiale (dal 7. 1. 1944 - al 26. 4. 1945)", *Fiume*, Societadi Studi Fiumani Roma, Roma 2007., XXVII, 1-6, 5.-25.
111. "Doprinos dr. sc. Vinka Antića hrvatskoj historiografiji", *Rijeka*, Povijesno društvo Rijeka, Rijeka 2007., XII, 2, 125.-134.
112. "Dragutin Tadijanović i Ogulin (memoarsko-dokumentarni zapisi)", *Modruški zbornik*, Katedra Čakavskog sabora Modruša, Modruš 2008., II, 2, 85.-102.

Polemike:

1. "Eva nije izdala Josipa Broza (2)", *Vjesnik*, Zagreb, 7. V. 1978, XXXVIII., 11. (Polemika s Darkom Stuparićem o Bombaškom procesu J. Brozu).
2. "Pogrešno istrčavanje Vladimira Žerjavića", *Časopis za suvremenu povijest*, Institut za suvremenu povijest, Zagreb 1994., XXVI, 2, 351-359.

Feljtoni:

1. "Pakao u kamenoj pustinji. Ustaški koncentracioni logor Slana na otoku Pagu -1941.", *Novi list*, Rijeka 1985., XXXIX, 173-218, 26. srpnja - 18. rujna, (u suautorstvu s Borislavom Ostojićem).
2. "Prešućivani četnički zločini u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini 1941.-1945.", *Vjesnik*, Zagreb, 27. rujna do 13. listopada 1999. (u suautorstvu sa Zdravkom Dizdarom).

Građa:

1. "Prilog građi za Ogulinski proces Josipu Brozu i grupi primorskih komunista i simpatizera KPJ", *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, Rijeka 1975-1976., XX, 11.-28. (u suautorstvu s Ljubomirom Petrovićem).
2. "Prilog građi o radu Mjesnog međustrukovnog odbora URSSJ u Sušaku 1930-1938. godine", *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, Rijeka 1977., XXI, 75.-124. (u suautorstvu s Ljubomirom Petrovićem).

3. "Prilog građi o Komunističkoj partiji Rijeke, sekciji Treće internacionale", *Jadranski zbornik*, Povjesno društvo Istre-Pula i Povjesno društvo Rijeke, Pula-Rijeka 1978., X, 273.-288.
4. "Izbor dokumenata o osnivanju i jednomjesečnom radu 13. primorsko-goranske divizije", *Historija*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rijeka 1978., I, 1, 237.-256.
5. "Prilog građi o sudjelovanju KPJ na izborima za Ustavotvornu skupštinu u Gorskem kotaru i Hrvatskom primorju 1920. godine", *Historija*, Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a Istre, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara u Rijeci, Rijeka 1979., II, 2, 243.-282.
6. "Djelatnost komunističkog poslanika Vladimira Čopića u Ustavotvornoj skupštini od godine 1920. do 1921.", *Senjski zbornik*, Gradski muzej Senj i Senjsko muzejsko društvo, Senj 1980., VIII, 45.-56.
7. "Građa o štrajku solarskih radnika u Pagu 1937. godine", *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, Pazin-Rijeka 1982., XXV, 85.-114.
8. "Prilog građi revolucionarnog sindikalnog pokreta u Državi Rijeka", *Argumenti*, Centar za idejno-teorijski rad OKSKH Rijeka, Rijeka 1983., 1-2, 125.-157.
9. "Rezolucija prve okružne konferencije KPJ za Gorski kotar", *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, Pazin-Rijeka 1988., XXX, 91.-98.
10. "Prilog građi o sudjelovanju sušačkih lučkih radnika u štrajku 1937. godine", *Vjesnik Historijskog arhiva Rijeka*, Historijski arhiv Rijeka, Rijeka 1990., XXXII, 63.-99.
11. "Pravila 'Udruge Sv.Mihovila' u Rubešima", *Zbornik Kastavštine*, Grad Kastav, Kastav 1999., VII, 83.-98.
12. "Četiri izvješća povjerenika za židovske općine u Sarajevu iz studenog 1941. o tragičnom položaju uhićenih sarajevskih Židova", *Novi Omanut*, Kulturno društvo "Miroslav Šalom Freiberger", Zagreb, siječanj-veljača 2007./5767, 80, 6.-8.

Recenzije, osvrti, prikazi i bilješke:

1. Borbeni put čehoslovačke brigade "Jan Žiška". Vaclav Hubaček i Ota Vojáček: V jugoslavských horach (U jugoslavenskim gorama), Prag 1964., str. 151., *Četvrti jul*, Beograd, 17. V. 1966., 9.
2. Nepotpuna povijest. Svetozar Tintor: "Trinaesta primorsko-goranska udarna divizija", Zagreb 1968., str. 307., *Četvrti jul*, Beograd, 1. X. 1968., 9.
3. Zapis o Drežničkoj bolnici/Jela JančićStarc: Vojno-partizanska bolnica u Drežnici 1942-1944. Izdavač: Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture-Zagreb), *Novi list*, Rijeka, 2. lipnja 1971., XXV, 129, 9.

4. Neprihvatljiva metoda (Milan Bukvić: "Otočac i Brinje u NOB 1941-1945", Otočac 1971.), *Novi list*, Rijeka, 10. XI. 1971., XXV, 194, 9.
5. Još jedno značajno djelo o komuni Ogulin u NOB-u; Jela Jančić-Starc, Vojno-partizanska bolnica u Drežnici 1942-1944., *Krčki zbornik*, Povjesno društvo otoka Krka, Krk 1971., 3, 281.
6. 50 godina gimnazije u Ogulinu. Izdavač: Gimnazija "Đuro Kosanović", Ogulin 1969., str. 102, *Krčki zbornik*, Krk 1971., 3, 281.
7. Vrijedno naučno djelo. Dr. Ivan Jelić: Komunistička partija Hrvatske 1937-1941. Izdavač: Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske, Zagreb 1972., *Vjesnik*, Zagreb 1. lipnja 1972., 10.
8. Mladi revolucionari na djelu. Zbornik "Revolucionarni omladinski pokret u Hrvatskoj 1941-1948.", Zagreb 1972., Izdavač-Centar za kulturnu djelatnost omladine Hrvatske u Zagrebu, *Novi list*, Rijeka, 13. XII. 1972., XXVI, 299, 9.
9. Monografija o revolucionaru Đ. Zatezalo - T. Majetić: "Profesor Ivo Marinković", izdavač: Historijski arhiv u Karlovcu, 1975., *Novi list*, Rijeka, 31. III. 1975., XXIX, 75, 9.
10. Netradicionalan udžbenik. Antun Giron, Petar Strčić "NOB i socijalistička revolucija", Čitanka iz zavičajne povijesti Rijeke i riječkog područja. Izdavač: Školska knjiga-Zagreb 1975., *Dometi*, Rijeka 1976., IX, 1-2, 133.-135.
11. Senjski zbornik, Svezak VI, Senj 1975., *Novi list*, Rijeka 14.-15. veljače 1976., XXX, 37, 9.
12. Plaščanska dolina i okolica u NOR-u, *Novi list*, Rijeka, 21. rujna 1976., XXX, 222, 9.
13. Kvalitetan i raznovrsan Pazinski memorijal (zbornik Pazinski memorijal, 7.), *Novi list*, Rijeka, 4. listopada 1977., XXXI, 231, 8.
14. Sabrana djela Josipa Broza Tita. Neprocjenjivo svjedočanstvo razvitka i idejnog sazrijevanja Komunističke partije Jugoslavije (I – IV), *Historija*, Rijeka, 1978., I, 1, 307.-309.
15. Značajni prilog povijesti komunističkog pokreta u Hrvatskoj. Dr. Ivan Jelić: Komunisti i revolucija, Zagreb 1978., *Isto*, 331-333.
16. Sjećanje jednog revolucionara. Andrea Benussi, Život za ideju, Rijeka 1976., Izdavač: Centar mladih Rijeka, str. 119, *Isto*, 333.-334.
17. Niz novih saznanja - Petar Strčić, Vanjskopolitička borba Josipa Broza Tita za Istru od 1941. do 1945. godine (Izdavački centar Rijeka, Rijeka 197., 116 str.), *Isto*, 328.-329.
18. Beskompromisani borac. U povodu objavljivanja građe za monografiju o revolucionaru Ivanu Krndelju, *Dometi*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1978., XI, 9-10-11, 133.-138.
19. Na pravom putu prema stvarnoj sintezi o Hrvatskoj u ratu i revoluciji 1941-1945. godine, Dr. Ivan Jelić, Hrvatska u ratu i revoluciji 1941-1945., Zagreb 1978., str. 303, *Historija*, Rijeka 1979., II, 2, 487.-489.

20. Bibliografija koja zaslužuje veliku pažnju. Marija Sentić, Bibliografija o narodnooslobodilačkom ratu i socijalističkoj revoluciji u Hrvatskoj 1941-1945.(posebna izdanja), Zagreb 1978., *Isto*, 499.-500.
21. Jugoslaveni u Oktobarskoj revoluciji (Ivan Očak, Jugoslaveni u Oktobru), *Novi list*, Rijeka, 28. XII. 1979., XXXIII, 302, 8.
22. Nezaobilazni povijesni izvor (dr. Milan Vesović: "Revolucionarna štampa u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca 1918-1929?". Institut za savremenu istoriju i Narodna knjiga, Beograd 1979.), *Komunist*, Zagreb, 18. IV. 1980., XXXVIII, 1206, 21.
23. Vladimir Čopić-vojnik revolucije. Dr. Ivan Očak, "Vojnik revolucije", život i rad Vladimira Čopića. Izdavač "Spektar" Zagreb, 1980., *Novi list*, Rijeka, 28. studenog - 1. prosinca 1980., XXXIV, 279, 10.
24. Historija i putokaz revolucije, Josip Broz Tito, Sabrana djela, knj. 5-10. (Izdavači: "Komunist", BIGZ Beograd i "Naprijed" Zagreb), Beograd 1978.-1980., *Historija*, Rijeka 1980., III, 3, 317.-319.
25. Zbornik sjećanja o Jugoslavenima u Oktobarskoj revoluciji. Jugosloveni u Oktobarskoj revoluciji (Zbornik sjećanja, priredio dr. Nikola Popović, Izdavač: Institut za suvremenu istoriju i Narodna knjiga Beograd, Beograd 1977., str. 582, *Isto*, 323.-325).
26. Još jedno popularno izdanje o revolucionarnom radu Vladimira Čopića. Dr Ivan Očak, Vladimir Čopić. Životni put, revolucionarno delo. Izdavač: "Dečje novine", Gornji Milanovac 1979., str. 92, *Isto*, 353.
27. Učešće jugoslavenskih radnih ljudi u Oktobarskoj revoluciji i građanskom ratu u SSSR-u. Zbornik dokumenata i građe. Izdavač: Institut za suvremenu istoriju i Narodna knjiga Beograd, Beograd 1979., str. 535, *Isto*, 353.-354.
28. Izuzetno vrijedna građa za povijest kazališne djelatnosti u NOB. Tone Dobrila, Istarska kazališna družina u NOB (građa za povijest), "Otokar Keršovani" Rijeka 1981., str. 575, *Argumenti*, Rijeka 1981., 4, 275.-277.
29. Kazalište u ratu. Tone Dobrila: Istarska kazališna družina u NOB, "Otokar Keršovani", Rijeka 1981., *Oko*, Zagreb, 18. II. - 4. III. 1982., X, 259, 14.
30. Josip Broz Tito, "Sabrana djela", knj. 1-10, 1977-1980, *Arhivski vjesnik*, Zagreb 1981., XXIV, 111.-112.
31. "Od ustanka do slobode" (Dr. Ivan Jelić, Od ustanka do slobode. Hrvatska u NOB), *Novi list*, Rijeka, 21. prosinca 1982., XXXVI, 297, 11.
32. Osvrt na osam svezaka Senjskog zbornika (1965-1980.), zajedno s Antonom Gironom, i Vladom Oštarićem, *Časopis za suvremenu povijest*, Zagreb 1983., XV, 1, 127.-138.
33. Vrijedan znanstveni rad o razvitku i djelovanju narodne vlasti na Kordunu, Baniji i Lici u toku NOR-a (Đuro Zatezalo, Narodna vlast na Kordunu, Baniji i Lici 1941-1945., Karlovac 1978.), *Jadranski zbornik*, Pula-Rijeka 1983., 11, 437.-438.

34. Radnička klasa u međuratnom razdoblju. Dr. Bosiljka Janjatović "Politika HSS prema radničkoj klasi", Zagreb 1983. Izdavač: Centar za kulturnu djelatnost u Zagrebu u suradnji s Institutom za historiju radničkog pokreta Hrvatske, *Komunist*, Beograd, 23. XII. 1983., XLI, 1396, 18.-19. i *Komunist*, Zagreb, 1. siječnja 1984. 1399/1400, 27.
35. Historija i putokaz revolucije, Josip Broz Tito, Sabrana djela, knj. 11-15 (Izdavači: "Komunist" Beograd i dr.), *Historija*, Rijeka 1982-1984., V, 5, 327.-328.
36. Nezaobilazni povjesni izvor (Bosiljka Janjatović-Petar Strčić: "Opština i presuda članovima i simpatizerima KPJ Hrvatskog primorja 1934.", Izdavački centar Rijeka, 1984.), *Novi list*, Rijeka, 23. VIII. 1984., XXXVIII, 195, 11.
37. Sabrana djela Josipa Broza Tita. Nепрекенјив извор и путоказ југословенске социјалистичке револуције (нових пет томова XVI-XX.), издавачи: "Komunist" Beograd i dr., *Novi list*, Rijeka, 2-3. III. 1985., XXXIX, 51, 9.
38. Gospodarska problematika NOP-a (Dr. Mira Kolar Dimitrijević, "Gospodarska problematika ZAVNOH-a. Izbor iz građe", Arhiv Hrvatske, Zagreb 1984.), *Novi list*, Rijeka, 3. VI. 1985., XXXIX, 128, 9.
39. Izuzetno vrijedno povjesno djelo (Povijest Saveza komunista Jugoslavije, Izdavački centar Komunist, Narodna knjiga, Rad-Beograd 1985.), *Novi list*, Rijeka, 16. XII. 1985., XXXIX, 292, 7.
40. Internacionalna solidarnost (Ivan Očak: "Jugoslavenski emigranti u SAD i SSSR-u", Spektar, Zagreb, 1985.), *Novi list*, Rijeka, 8. siječnja 1986., XL, 5, 7.
41. Vrijedno i poticajno djelo. (Monografija "Bujština-Il Buiese", Buje 1985. Izdavač: Skupština općine Buje i Zavod za povjesne i društvene znanosti istraživačkog centra JAZU Rijeka), *Novi list*, Rijeka, 16. travnja 1986., XL, 89, 7.
42. "Što nije zapisano, bit će zaboravljeno (Revolucionarni omladinski pokret u južnoj Istri (1918-1945).", Pula 1988., str. 209, sv. I, i "Revolucionarni omladinski pokret na Poreštini 1941-1945.", Pula 1989., str. 187, sv. II. *Novi list*, Rijeka, 3. kolovoza. 1989., XLIII, 194, 4.
43. Dostojanstvo Kastavštine očuvano od zaborava. Antun Giron: "Začeci i razvoj narodne vlasti na Kastavštini", Izdavački centar Rijeka, 1990., *Novi list*, Rijeka, 30. XI. 1990., XLIV, 329, 12.
44. Svjedočanstvo o industrijaliziranom uništenju logoraša. Dr. Mihael Sobolevski o knjizi Tomislava Novaka "Buchenwald", *Novi list*, Rijeka, 18. kolovoza 1997., LI, 15.842, 8.
45. Trojica istarskih velikana. Zbornik Ivan Matetić Ronjgov: "Hrvatski istarski preporoditelji Matko Laginja, Vjekoslav Spinčić, Matko Mandić", Rijeka 1996-1997., svezak 5., *Novi list*, Rijeka, 11. XI. 1997., LI, 15.926, 29.

46. Antun Giron-Petar Strčić, Zaobići Ingridstellung - Riječko područje u završnici Drugoga svjetskog rata, Rijeka 1995., *Historijski zbornik*, Zagreb 1997., XLIX, 275.-276.
47. Znanstvena monografija visoke vrijednosti. Ivan Kovačić: "Kampor 1942.-1943. Hrvati, Slovenci i Židovi u koncentracijskom logoru Kampor na Rabu", Rijeka 1998., str. 488. Izdavač: "Adamić" d.o.o. Rijeka, *Novi list*, Rijeka, 2. prosinca. 1998., LII, 16.299, 29.

Članci u enciklopedijama:

1. *Enciklopedija Jugoslavije* (Leksiografski zavod), Zagreb 1965., 6.: Mrinković, Jovan-Ivo, 18.; Oreški, Mijo, 388. i Počuča, Mile, 519.
2. *Vojna enciklopedija*, Beograd 1973., 6, II. izdanje: Ogulin. NOR. (u koautorstvu s Radom Guberinom), 301.
3. *Hrvatski biografski leksikon*, Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb 1989., 2.: Brožičević, Jure, 371.-372. i Čopić, Vladimir, Isto, Zagreb 1993., 159.-160

Nekrolozi (In memoriam):

1. In memoriam. Dr. Ivan Očak (1920.-1994.), *Časopis za suvremenu povijest*, Zagreb 1994., XXVI, 3, 569.-571.
2. Dr. Vinko Antić - Život i djelo (1905-1993.), *Jadranski zbornik*, Društvo za povijest i kulturni razvoj Istre i Povjesno društvo Rijeka, Pula-Rijeka 1995., 15-16, 280.-281.
3. U spomen dr. sc. Antonu Gironu, *Časopis za suvremenu povijest*, Zagreb 2004., XXXVI, 2, 862.-863.

ZDRAVKO DIZDAR, STAŠA SOBOLEVSKI